

Palachův svetr vypráví...

Květen 1966

Paprsky světla na mě dopadly ihned, jakmile někdo rozbil krabici, v níž jsem byl. Chvíli jsem mžoural, ale když si moje oči přivykly nezvyklému světlu, viděl jsem nad sebou tvář. Patřila asi osmnáctiletému chlapci, který se na mě chvíli zahleděl a pak prohlásil: „Děkuji ti, mami. Takový svetr jsem si už dlouho přál.“ Aha, takže jsem asi dárek. A vzhledem k charakteru hovoru, který se hned nato rozjel mezi chlapcem a paní, kterou oslovoval „mami“, jsem asi dárek k maturitě. Takže On už je maturant. A já mu budu určitě tak slušet. Joj, to bude paráda!

Červen 1966

On byl poslední dva týdny velmi nervózní. Jsem pořád s ním, ale občas mě to už nebaví, protože neděláme nic jiného, než že se učíme. Pořád sedí u knih a něco si pro sebe mumlá. Doufám, že se On nedal na kouzlení, protože to občas zní jako nějaká zaklínadla. No uznejte, že například „Aristoteles“, „Platón“ nebo „jsoucno“ prostě zní jako kouzla. „Posílám na tebe nebezpečné jsoucno!!“ haha. Učiněné čáry.

On dneska vstával brzo. Šli jsme do starobylé budovy, kde byli i ostatní lidé jako je On. Mluvili tiše a někteří měli knihy, ze kterých se stále ještě snažili něco naučit. Potom přišel pán s tlustými brýlemi a prohlásil „Tak tedy začněme“. Načež se všichni chopili papírů a tužek a začali psát. On měl papír celý popsáný, když ten pán s brýlemi řekl, ať skončí. Cestou domů se sice s nikým nebavil, ale tvářil se spokojeně.

Dneska přišel dopis. On byl nejdřív nadšený, než ho otevřel. Potom už tak nadšený nebyl. Vztekal se jako křeček a blábolil něco o nespravedlnosti a podplacených komisích. Jeho máma říkala, že to nevadí a že to může prý zase za rok zkusit znova a že ho přece můžou vzít jinam. Kam ho budou brát? To jako pojedeme na výlet? Bavili se o „vysokých“, takže asi pojedeme do Tater. Jupí!

Dneska jsme zase vstávali brzo. Scéna se starobyloou budovou a spoustou píšících lidí se opakovala, jenže jsme šli jinam a on neměl papír ani zdaleka tak popsáný.

Přišel další dopis. Tentokrát už se On nezlobil, prý se tedy na svou vysněnou „výšku“ musí dostat menší oklikou přes jiný obor, říká. Takže na výlet přece pojedeme!

Září 1966

To mě s tím výletem teda pěkně natáhli! Pořád mluví o „výšce“ a hory nikde. Jen teď s Ním chodím do jakési budovy, kde nám každý den spoustu lidí vykládá o penězích a podobně. Já to většinou moc neposlouchám, ale můj pán pořád jen něco píše a doma to zase čte. Někteří lidé jsou opravdu zábavní, když to napíší, tak by si to měli pamatovat, ne?

Říjen 1966 – květen 1968

Pořád jen chodíme sedět do místnosti s jinými lidmi. On pořád píše a pořád to pak znova čte. Někdy jim to tam dokonce chodí znova říkat. Lidé jsou zvláštní. Někdy to říkají oni Jemu a někdy zase On jim. Když to říká On jim, tak mu pak něco zapíší do knížečky a on jde spokojeně domů.

Červen 1968

Zase jsme v té starobylé budově. Dobře si vzpomínám, jak to vypadalo před dvěma lety, když jsme tu byli naposledy. Nic se nezměnilo, pořád tu jsou řady píšicích studentů a On zase celý svůj papír popsal od začátku až do konce. Dokonce nám řekl, že máme skončit ten stejný brýlatý pán.

Dneska přišel další dopis, tentokrát v něm ale asi byly lepší zprávy než posledně, protože On mluvil o tom, že si ho schová a že se prý na „výšku“ těší. Tak že by třeba chtěli napravit tu loňskou patálii, kdy mi slíbili prázdniny a nikam jsme nejeli?

Říjen 1968

Dneska jsme byli na zvláštním místě. Bylo to obrovské prostranství, kde bylo spoustu lidí jako je On a všichni něco křičeli. On pořád mluvil o „revoluci“ a „demonstracích“. To skoro zní, jako kdyby se vrátil k čarování.

Prosinec 1968

On je nešťastný. Vidím to na něm. Plouží se po domě a pořád mumlá něco o tom, že se nic nelepší. Jeho smutek se pomalu přesouvá i na mě. Sice nevím proč, ale cítím, že se ve vzduchu něco děje. Možná, že si On chystá pořídit další svetr. To by bylo fajn, mít kamaráda. Ale asi jde spíš o něco vážnějšího. Už ani tolik nečaruje, jako kdysi. Knihy leží na stole a nikdo si jich nevšímá.

Leden 1969

On je velmi roztěkaný. Pořád jen nervózně popochází po domě. Pamatuju si, a že to není tak dávno, co dokázal hodiny sedět u svých čarovných knih a předčítat mi z nich. Jednou ráno se

sebral a ... nevzal mě s sebou! Vždycky si mě přece bere s sebou. To je přece hrůza. Jsem pěkně rozzlobený, asi se mu schovám, aby mě nemohl najít, až se vrátí.

Jsem už schovaný pěknou řádku dní a nic se neděje. Jen jsem z dolního patra včera slyšel pláč a nářek, nebo to tak aspoň znělo. Asi se jeho Mámě něco stalo. Těžko říct, nešel jsem se podívat. Pořád jsem na něj naštvaný a on pořád nepřichází. Možná se přihodilo něco špatného. Doufám, že ale ne.

Už jsem schovaný týden. Je to definitivní, něco se mu muselo stát. Nechápu to, byl jsem přece dobrý svetr, tak proč mě nevzal s sebou, ať už šel, kam šel.

Právě přišla jeho Mára. To je zvláštní, co dělá. Balí všechno jeho věci a pláče.

Teď bere i mě a dává mě do krabice. Teď přidává jeho knihy. Začínám přes ně špatně vidět, jak je jich moc. Tak to se asi stěhujeme na nějaké lepší místo. To bude fajn.